

גשר לקשר - 14 - שמות

גשר למילת קשר מהפרשה

פרשת שמות עוסקת, בין היתר, בשעבוד מצרים, בגזירות פרעה, בהולדת משה ובמינוי משה לגואל ישראל. ה' מתגלה למשה בסנה. משה מסרב בתחילה לקבל על עצמו את התפקיד:

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל ה' ... כִּבֹּד פֶּה וּכְבֹד לְשׁוֹן, אֲנֹכִי. וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם, אוּ מִי יְשׁוּם אֵלָם, אוּ חֶרֶשׁ אוּ פִקֵּחַ אוּ עֹר, הֲלֹא אֲנֹכִי ה'?" (שמות, ד', י"ג-יא)

מילת קישור: או

משמעות מילת הקישור

מילת הקישור **או** שייכת לקבוצת מילות הברירה. המילה **או** החוזרת שלוש פעמים, מדגישה כי בידי ה' הברירה והבחירה האם לתת לאדם את הכוחות והשלמות או לא. מילת קישור נוספת השייכת למילות הסיבה ומתאימה לתוכן הפסוק היא המילה: אם

מה הקשר?

הקב"ה בחר במשה, למרות היותו כבד פה. ההשפעה על שומעיו תהיה בזכות דבריו הנכונים ולא בזכות סממנים כריזמטיים חיצוניים, לבל יאמרו הבריות שבכושרו הרטורי כבש את ההמון ואת ליבו. דברי משה נקיים משמץ דמגוגיה מלהיבה העלולה להטעות. דבריו היו בהירים ושקופים וניצחו בכוח האמת הפנימית שבהם. מומו של משה היה, אפוא, סגולתה הגדולה של השליחות. (מתוך: פרשה ופרשה / משה גרילק)

ענייני דיומא

שבוע העברית - מסע פרסומי

לרגל שבוע העברית החל מסע פרסומי, שמרומם את קרנה של העברית באמצעות אמירות מסקרנות ומעניינות על מילים בעברית. ברחבי קניונים הוצבו שלטים מגוונים שבהם מילים שונות והסבר קצר ומעניין על אודות המילה. למשל: **הסיפור שמסתתר מאחורי מילים בעברית** (כמו המילה "בגד" הקשורה ל"בגידה"), **נקודות למחשבה הקשורות למילים בעברית** (למשל ש"מעלית" אינה רק עולה אלא גם יורדת, אע"פ שהשם מעלית מלשון עלייה), **חלופות עבריות למילים לועזיות** (למשל "חולצת קמץ" במקום "חולצת טיי"), **תקינות בעברית** (למשל "גרב" מינו הדקדוקי זכר ולא נקבה ולכן "גרב קרוע"), **הבדל בין מילים שאנשים מתבלבלים ביניהם** (למשל ההבדל בין "קשי" ל"קשית").
לתלמידים פותחה **יחידת לימוד דיגיטלית** המתאימה לתלמידי כיתות ה'-ו'.

תכנית "כחול לבן" בחינוך הלשוני

משרד החינוך ומטה כחול לבן מובילים תכנית בין-תחומית בחינוך היסודי בנושא "כחול לבן". מטרת התכנית היא העלאת המודעות של התלמידים לצריכת מוצרים ושירותים מתוצרת הארץ, תוך קידום כישורי שפה. בתכנית ישולבו גם ערכים חברתיים כגון אחריות, ערבות הדדית וגאווה לאומית. פרטים נוספים במכתב הרצ"ב.

שלכן,
יעל נדלר

yaelna@education.gov.il

מפקחת על החינוך הלשוני בחמ"ד